

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIV.

V Ljubljani, 1. mal. travna 1881.

List 13.

Trojna božja pol s svetimi stopnjicami na Kranjskem.

III. Žalostna gora pri Mokronogu.

(Dalje.)

V bregu od ss. stopnjic navzdol so pa postavljeni kipi ali štacijoni, to so znamenja, ki predstavljajo 7 žalost Matere Božje. Pet je zidanih, dva sta pa na presno namalana v zid pri ss. stopnjicah. Te po Füh- rich-ovih izvirnikih posnete slike je lično izdelal sloven- ski marljivi slikar Matija Koželj iz Kamnika l. 1862. — Sicer se nahaja pri mežnariji večji kip žalostne Ma- tere Božje, in zdolej pod farovžem, kjer se potje kri- žajo, še druga podoba nebeške Kraljice. Tu pa na eni strani angelj kaže z roko proti cerkvi ter tako kerščan- skega romarja opominja, kje mu je iskati pomoči v dušnih in telesnih bridkosti.

Na to prijazno goro kaj radi zahajajo k Materi Božji 7 žalost bližnji in daljni Dolenjci, in tako posne- majo svoje bogoljubne sprednike slovenske, ki so že od nekdanj semkaj radi romali, kakor pričajo mnoge ob- ljubne podobe, ki se nekaj še vidijo v cerkvi, nekaj so se pa že odstranile, ker jih je časov zob pokončal. Na mnogih se bere letna številka in napis, „ex voto“; na drugih pa nič ne. Od leta 1690 visi prav velika podoba Matere Božje s podpisom: „Sanctissimae Virgini virgi- num, saluti infirmorum et consolatrici afflictorum ob recuperatam salutem. Ex voto 1690. Wolfgangus Con- radus Lib. Baro de Francouiz et Regina Catharina nata Baronissa de Neuhaus conjux. — Iz leta 1712 predstavlja podoba, kako se konj splaši, gospo verže na kraj vode, kjer obvisi. Iz l. 1730 pa kaže ozdravljenje neke nune. Podoba žalostne Matere Božje in vervi od ladije, kakor je bilo že omenjeno, iz l. 1756. Iz l. 1768 kaže podoba, kako ogenj žuga upepeliti celo vas. Iz l. 1771 v zahvalo podoba Matere Božje, ker je bila uslišana neka prošnja. Ob kratkem: na tej podobi se vidi bolnik, ki zaupno obrača oko na žalostno Mater Božjo; na drugi zdihuje poterta mati zraven bolnega otroka, zopet na tretji raz- saja ogenj in ljudje roke stegujejo ter kličejo Marijo na pomoč. In še več podob predstavlja še druge nevar- nosti in nesreče, ki so bile na prošnjo Marijino odstra- njene. Zmed vseh pa se more imenovati naj znamenj-

tiša tabla, ki visi za altarjem ter pripoveduje dva ču- dežna dogodka iz l. 1683. Pristavim naj spodaj v opazki natančen prepis, samo imena so zbog razločnosti z ve- liko čerko pisana. *) Tu se bere, da je Andrej Koren,

*) Ime tedanjega vikarija J. Schrota, ki se tu imenuje, se vjema z Valvazorjevimi poročili (cf. B. VIII. p. 826). Jensak je bil znabiti kapelan; kakor se sploh govori, da je bilo v stari, zdaj poderti kapelaniji po več duhovnov, ki so pomagali na božji poti. Ker sem bil jaz svoje zapiske ob od- hodu zgubil, mi je g. J. Golob razun tega točnega prepisa poslal še nekaj družih pojasnil, za kar se mu tukaj zahvalim. Ob enem vidimo iz tega prepisa, kakošno nemščino so takrat lomili, in kako čudni so tisti, ki se z našim jezikom — so- sebnost s starejšimi knjigami — norčujejo. Glasi se: „Ano 1683 den 16. Martij. Andreas Kheren auß dem Markt Raffenfuß gebüerdig zur selbiger Zeit aber Schuester und zugleich Soldat zu Petrina, ist mit anderem Petrinar auß Traurenperg unßer lieben Frau 7 Schmerzen genant belfarten gekommen auß Nutrib beeillen des gemelten Kheren Gespon auß Ihme vernemen, daß bei besagten Kierchen groß Wunder und Mirakul geschehen, und die Leuth in Kranckheiten, Nöthen und Geypreßen ein absonderliche Hilff von der traurigen Muetter Gotteß erhalten, belibet der Gespon well in Acht genemmen. Kon hat sich eraignet, daß der Petrinar in eine Scharmizel ist von den Tirkien gefangen worden, welchen man auß Tirkisch eingeschmietet in die Gefengnuß ge- werffen; da war der Erlesung kein Trost. In solcher höchster Noth wirt eingedeng des Schuester Erzelung von den unferßid- lichen Mirakulen zu Traurenperg; dahin hat er angefangen zu seifzen und mit höchster Hoffnung sein Geliebt gemacht, wan er auß angehet ohne Kheten und Panten loß werden sollte, als dan wil er mit höchster Tankbarkeit dahin wellfarten gehen und sein Geliebt schultigsten Waffen ablegen. Sehet Wunder! alsobalten seint die Eisen und Khetten von Ihme gefallen; wie er zu denen Thoren ist gekhomen, haben sich ohne einzigen Gehalt auffgethan, ist durch schlaffende Wacht, wie auch demnach durch unterschiedliche breite und tieffe Flüße gliglich passirt und biemollen man Ihme sehr nachgeßet hat, gleichbell mit Hilff der traurigen Muetter Gotteß wunderlich entgangen und nacher Petrin gekhomen, welibet hatt een zu Petrina gebliebenen Schuester mit Verbunderung erzelt, in welchen der Schuester hat auch bekhenet, daß er unter desen an einem hizigen Fieber töthlich khrandt gelegen, sich auch zur eben derselben Zeith auß Traurenperg verlobt hatt und ist Ihme von Stunnt an besser werden. Diese beide haben von der Obrigkeit zu Petrina ein Attestation der Sach und Erlaubnuß

v Mokronogu rojen, takrat pa čevljar in vojak v Petrinji (mestu v vojaški granici) z nekim drugim Petrinjem prišel na Žalostno goro na božjo pot. Primerilo se je, da je bil ta Petrinjec v neki (vojaški) praski od Turkov vjet, kterega so po turško vklenili ter v ječo vergli, od koder ni bilo upanja rešitve. Tu se spomni, da je čevljar pripovedoval o čudežih na Žalostni gori, zato se zaobljubi, ako se srečno reši, da bo romal iz hvalnosti k Materi Božji na Žalostno goro. In glejte čuda! Železje in verige so odpadle, vrata se mu odpró, memo speče straže gre, srečno prebrede čez reke, akoravno so ga že sledili, in s pomočjo žalostne Matere pride v Petrinjo ter to pripoveduje onemu čevljarju, od kterega je zvedel, da je bil tudi med tem za vročico nevarno zbolel in se na Žalostno goro obljubil, ter se mu je bilo koj tisto uro zboljšalo. Oba sta potem od petrinjske gosposke dobila poterdilo teh dogodov in dovoljenje, da smeta iti na Žalostno goro na božjo pot. Kar se je tudi zgodilo. Dva dni sta tu ostala ter bila pri sv. mašah, ki sta jih brala gg. Janez Šrot, ondtni vikar, in Janez Jenšak. V dokaz vsega tega sta prinesla soboj podobo. — Vse to nam spričuje, kako se je Marija posebno pomočnico tistim skazovala, ki so se ji priporočali.

Da se je češčenje žalostne Matere Božje bolj razširjalo, zato se je osnovala že l. 1730 „bratovščina 7 žalost Matere Božje“. Vstanovljena je bila po vikariju Jožefu Widmayer-ji s privoljenjem o. Romualda Hueber-ja (7. junija 1730), ki je bil vicarius generalis per Germaniam, in s poterjenjem mil. g. Jurija Franca Ks. pl. Marotti, ki je bil episcopus Petenensis et praepositus Rudolphswerthensis *) (7. julija 1730).

Preosnovana in na novo z odpustki obdarovana je bila ta škapulirska bratovščina l. 1844 na prošnjo župnika Kosa. Vsak ud vzame (černi) škapulir s podobo Matere Božje 7 žalost ter ga nosi na vratu, potem moli saj 7 očenašev in češčenamarij v čast 7 žalost Matere Božje vsak dan, ali pa rožni venec žalostne Matere Božje, kakor se spodaj nahaja. Dobi tudi tablico s podobo žalostne Matere Božje, ki je posneta po oni v velikem altari. Po smrti vsacega uda se ta tablica navadno nazaj dá in takrat se mu tudi zvoni smertna ura. Število udov je v sedanjem zapisniku 1046. Na prošnjo g. Kosa je „prior Ordinis servorum B. M. V. p. Michael Franc. Strigelli“ 22. aprila 1844 dal privoljenje za zmiror vsem naslednikom (in casu necessitatis cum potestate subdelegationis, n. pr. kapelane) blagoslavljanja škapulirje, podobice, molke, križce z odpustki svete Brigite itd. **)

Škapulirska bratovščina ima v tej cerkvi razun družih praznikov odpustke vsako mlado nedeljo, to je, prvo nedeljo po novi luni. Ob teh nedeljah se krog

begert herauff zu thomen und ihr gethanen Geliebt abzulegen; wie es geschehn, seind auch zwey Tag hier geblieben und in den Tag zwey Messen gehalten durch den wollerbirgigen Herrn Johann Schrot Vicarium alderth und den Herrn Johann Jenschad, welchen die ehgenante Volfart dise Geschiedt glaubwirdig erzelt haben, diseß bezeigt daß ehgefeyte und von Ihnen hergebrachtß Oberbitth.“

*) Cf. Prospectus dioec. Tergestinae et Justinopolitanae in serie epp. Petenensium; catalogus cleri dioec. Lab. in serie praepos. Rudolphw. — Ime to se nahaja različno pisano: Petina, Pedena, Petena, v Valvazorju tudi Biben. slovensko Pičem, zdaj Pičan v Istri. Petenski škofje niso vselej tam stolovali, ampak so bili ob enem tudi kje drugje prošti ali general-vikarji.

**) Dokumenti in bratovska knjiga s pojasnili, bojda po Hicingerju vrejena, se hranijo v farnem arhivu.

solnčnega zahoda prav milo razlega vbrano zvonjenje z gore, devet oddelkov namreč se odzvoní za vse umerle ude te molitvene družbe. — Sicer se more tu zapisati tudi v roženkransko bratovščino, ki je pridružena glavni tej bratovščini pri sv. Jakopu v Ljubljani. Skupaj šteje zdaj 22 rožic = 330 udov.

Na Žalostni gori je shod vsako mlado nedeljo; takrat je po stari navadi oboje duhovno opravilo v tej cerkvi, sicer pa je zjutraj na gori in ob desetih v farni cerkvi sv. Egidija (Tilna) in navadno je na gori in v tergu vsak dan sv. maša. — Naj večji shod pa je o sv. Jerneji, to je, v nedeljo pred praznikom tega svetnika, in v soboto je v tergu zelo obiskovan somenj, kakor tudi tiho soboto v postu in tiho nedeljo večji shod. O sv. Jerneji se zbere na tisoče romarjev; vsa dolenska stran je tu zastopana, mnogo jih pride iz slovenskega Štajarskega, iz Hervaškega, Belokranjskega, Kočevskega, iz Vlaškega zedinjenih gerških katoličanov, ki „Bogorodico“ močno časté. Da so bližnji kraji obilno zastopani, se samo ob sebi razume. Takrat se daljni romarji zbirajo že v četrtek, nekteri s križi in banderi, ktere duhovnik sprejme, jih med petjem lavretanskih litanij in zvonjenjem pelje v cerkev ter jih blagoslovi s sv. Rešnjim Telesom. V četrtek in petek zjutraj gredó naprej na Záplaz pri Čatežu k Materi Božji, kjer je takrat tudi shod in po končani pobožnosti se vsi ti romarji z drugimi zaplaskimi vernejo na Žalostno goro, kjer se potem glavne pobožnosti opravljajo v soboto in nedeljo, ko pridejo tudi drugi duhovni pomagat. V soboto zjutraj in ob desetih je sv. maša z blagoslovom. Popoldan krog treh pa je obhod ali procesija ob štacijonih žalostne Matere Božje, pri kateri se nosi tudi oblečena podoba škapulirska Matere Božje, ki stoji navadno v cerkvi na ženski strani, med stranskima altarjema. To je menda še ostanek nekdanjih bratovskih procesij ob postajah. Pri vsakem kipu ima duhoven ogovor, ki se ozira na dotično žalost Matere Božje, do ljudstva, kterega se vse tse po gori. Ob prtihi ste dve pridigi ob enem, ena v cerkvi, druga zunaj cerkve v lopi pred zvonikom. Potem so pete litanije. V nedeljo zjutraj so ssv. maše in ob šestih ste zopet dve pridigi in ssv. maši ob enem, ker se tudi v vežici pod zvonikom postavi primeren altar.

Nekaj posebnega vidi ptujec zvečer, ko se mrak naredi; od cerkve sem se namreč pomika dolg obhod; vsak romar ima gorečo svečico v rokah, moški so odkriti, dekleta pa imajo vence na glavi, in tako se pomikajo proti farovžu in na travnik pod goro. Vsi bolj znani iz istega kraja se vkup zberó ter tako vsak oddelek, v mnogih ovinkih se gibaje, kakor namreč načelnik vodi in kaže, za-se razne pobožne pesmi prepéva — kar se v nočnem mraku in tihoi res mikavno vidi in sliši. Pravijo, da „vertec igrajo“. Ta navada se je menda iz Štajarskega *) sem zanesla, ker so reditelji ali vodniki te narodne igre, ki ima pa bolj nabožen značaj, večidel od tamkaj.

Večina daljnih romarjev se po jutranjem opravilu poslovi z Marijo ter se dušno poživljena podá proti domu. Marsikteremu se več ne spolni želja, da bi še čez leto dan na tej gori počastil žalostno Mater Marijo, ker božja previdnost ga med tem že pokliče v večnost.

Blagor vsem kristjanom, kateri iz pravega, bogoljubnega namena obiskujejo božje pota; blagor posebno

*) Taki obhodi so zelo v navadi na slavnoznani božji poti Marijačeljski na zgornjem Štajarskem, katerih se tudi duhovni v koretljih vdeležujejo, in se pri njih posebne pesmi pojó. Glej n. pr. „Jubiläums-Festblüthen... zur Erinnerung an Maria-Zell 1857: Der abendliche Lichtumzug als nächtlich feierlicher Abschied von Maria-Zell pg. 212.“

tistim, ki radi obiskujejo in zvesto častijo žalostno Mater Marijo, ker spomin na sedmere žalosti je Jezusu in prečisti Devici zelo prijeten, kakor je Kristus sam zahteval. Veroniki Binaški, in Mati Božja je pokazala s tem, da je v prikazni naznanila, naj se ustanovi poseben cerkveni red „služabnikov Device Marije ali servitov“ v ta namen, da bi v nemal serca vernikov k večjemu počeeševanju žalostne Matere Božje.

Kakor je pa Mariji to češenje drago, tako tudi kristjanom rodi veliko korist. Sej je Marija sama sv. Brigiti in sv. Mehtildi razodela, da bo tistim, ki bodo njene žalosti premišljevali, sprosila pokoro za storjene grehe in druge velike milosti.

Ako k zadobljenju teh dobrót te čertice kaj pripomorejo, potem bo to naj boljše plačilo vsem tistim, ki so se kaj trudili za ta mali spominek na Žalostno goro. (Dalje nast.)

Sveto Detinstvo.

(Dalje.)

Misijonske naznanila.

V mnogih krajih na Jutrovem so se bili lansko leto zbrali škofje in misijonarji iz daljnih misijonskih postaj in so obhajali svoje cerkvene shode ali sinode. Ti škofje in drugi imenitni misijonski gospodje so se posvetovali o cerkvenih rečeh, o misijonih in družih zadevah in potrebah. Nikjer pa niso pozabili spregovoriti tudi o sv. Detinstvu, in povsod so zbrani preserčno zahvalo naznanili vsim udom djanja sv. Detinstva, ker tako lepo in goreče podpirajo sv. misijon z darovi in molitvami. Naj omenim nekatere teh zahval.

V Singaporu so bili zbrani štirje škofje. Le-ti pravijo med drugim, kako ljubo in drago jim je, da so prišli do naj skrajnega konca sveta, ter zamorejo ubogim poganskim otročičem s sv. kerstom nebesa odpirati. Ta poklic, pravijo, tako ljubimo, da z veseljem lastno življenje za to darujemo. Vi pa, gospodje, in prelepo djanje sv. Detinstva, nas zmožne delate, da moremo to storiti. Hvala za Vaš trud, za molitve in milošnje Vaših ljubih deležnikov, deležnic pri tem delu! Z veselo zavednostjo se smete imenovati „reševalci duš“; tisoče redolžnih otročičev gre v nebesa, kateri bi brez te pomoči vekomaj ne mogli gledati obličja Božjega —

V Han-Kéon-u, v Kini, je bilo nekoliko pozneje zbranih 6 misijonskih škofov in drugi slavni misijonarji.

Tudi ti pravijo: Ne moremo si tega veselja odreči, da bi vsemu sv. Detinstvu ne naznanili naj globokejše in naj preserčnejše zahvale za velikoserčno podporo, ki nam jo vsako leto pošljete. O koliko nezmerno dobrega se stori z mesečnimi dobrotnimi darovi! Kako veliko napráv po raznih okrajinah je v naši skerbi, in v njih je na tisoče sirotinskih otrok, ki so gotove smerti oti! In kdo more prešteti milijone nedolžnih angeljskih dušic, ktere za nebesa otmemo, — o hvala za ljubeznjivo podporo pridnih evropskih otrok!

Tudi v Hong-Kongu so imeli misijonarji sinodo ali cerkveni shod. Ti zagotavljajo med drugim: bodite si svesti, da mi (misijonarji) in nam izročeni otročiči nikoli ne nehamo za Vas moliti; in upamo, da nad vse deležnike tega djanja bo Gospod Bog izlil naj obilniši blagoslov.

P. Rabouin piše iz Kiang-Nan a v Kini, kako jim prebivavci vasi Ta-lai-kiao pomagajo otročiče reševati. Ti ljudje so ubogi ribiči; so pa tako pridni, kakor so bili ribiči — Jezusovi apostoljini, ki jim je rekel Jezus: Odsihmal bote ljudi lovili, namreč zbirali in vodili v

Jezusovo sveto Cerkev. Neusmiljeni starši namreč svoje otročiče ali sami morijo, ali pa jih kamor bodi veržejo, da konec storé. Približajmo se v duhu kakemu vodotoču tega mesta, piše častiti misijonar, in opazujmo uno ženo ob bregu, ki se ravno pripravlja, ubogo malo deklico v vodo vreči, ker je oče noče več doma rediti. Ribič že vidi, kaj namérja in urno strómlja s čolnom proti tistemu kraju. „Kakošnega otroka imaš tu?... ali ga hočeš meni prepustiti?“ pravi ribič. — „O prav rada, koliko mi pa daš zanjo?“ — „Dve sto sapék“ (kacih 50 sol-dov). — „To je premalo, spod tri sto sapék je ne dam, rajši jo veržem v vodo.“ — „Bilo bi vendar škoda za priserčnega otročiča, ne morem dopustiti, da bi tako nesrečno poginil; ná, tu imaš teh 300 sapék in daj mi ubožico.“ Tako je kupčija storjena, otroka kersti in izroči ga pobožni devici, ktera ima od misijonarjev naloženo, da naj manjši otročiče oddaja v skerb dobrim družinam. Se ve, da za otroke skerbijo misijonarji z denarom sv. Detinstva. Ena tacihi ribičskih družin je v 6 mescih 15 tacihi otročičev rešila smerti, in pa še s svojim lastnim denarom.

Iz misijona Koimbaturekega v Hindostanu piše misijonarka redovnica Marija in pravi: Preljubljeni deležniki! Med tem, ko vi dobri otroci pod varstvom dobrih staršev prav mirno in srečno živite, je pa v Indiji brez števila vaših malih bratcev in sestic umiralo za lakoto po vsih potih in cestah. Gotovo ste kaj brali o tej lakoti, ali so vam pravili o nji; bila je tako strašna, da več kot sto lét niso kaj takega doživeli. Potem pripoveduje več ginljivih dogodb. Naj postavim saj eno kratko tukaj. Pred nekterimi dnevi sva z eno mojih ljubih redovnih sester šli z malim vozičkom na deželo. Srečali sva meršavo in čisto shujšano ženo z majhnim otrokom v naročji. Otrok je bil poln oteklin in rán, bolj podoben mertvaškemu okostju kakor pa živemu bitju. Bila je žena tako zamišljena, da nahi še zapazila ni. Prašava jo: „Kaj imate tu?“ — Svojega malega detka, je rekla; 18 mesecev je star, pa že 4 dni nima prav nič vžiti...“ Otrok je zelo slab, sva odgovorile, skor nemogoče je viditi, da bi živ ostal; poskusili bova s prav dobrim pomočkom, za tačas pa sprejmite malo milošnjo. To jo je bolj razveselilo kakor misel, da bi se otrok utegnil še ozdraviti, tega se je pač komaj nadjala. Z veseljem nama je dala dete na voz; kerstila sem ga na ime Jožef, namesto gerdega poganskega imena Karpen, ki ga je imel dozdej. (Karpen je eden hudóbnih duhov, ime poganskega malika, čegar ime je tukaj močno razširjeno.) Žena je sprejela tiste solde in odšla si živeža kupit. Mali Jožek pa se je od tistega časa že zedinil z dušami, ki so s sv. kerstom poslani v nebesa, in prosi za Vas, ljubi deležniki, kakor tudi za razširjanje lepega „djanja“, ki naj vsim poganskim otrokom nebesa odpre.

Ogled po Slovenskem in dopisl.

Iz Ljubljane. (Cerkvena umetnija v bogoslovji.) Premilostni gospod knez in škof dr. Jan. Kr. Pogačar so bogoslovske nauke pomnožili s prav koristno stvarino. Učiti se namreč imajo gg. bogoslovci tudi o cerkveni umetniji, kar bo pravi kus v vsih cerkvenih napravah močno pospeševalo. Pa tudi za napredek v slovenski terminologiji bo to velikega pomena. Veselo je tudi, da so višji pastir izročili ta nauk gospodu, ki je v vsakem oziru kos tehtni stvarini, namreč preč. gosp. špiritvalu Jan. Flis-u. Učilo se bo v začetku v 2. letniku po dve uri na teden, pozneje pa tudi v 3. letniku; nauk se ima pričeti brez odloga.

Iz Ljubljane. (*Predstavljanje Kristusovega terpljenja v zgornjem Amergavu na Bavarskem* [Dalje.] Jezus v grob položen.) Prišla sta Jožef Arimatejec in Nikodem, da bi Jezusovo telo s križa snela in pokopala. Bila sta skrivna učenca Jezusova. Jožef je prinesel pertov in tančic, Nikodem pa zmesi mire in aloe. Zdaj sta pričela Jezusovo telo s križa snemati. Kako ginljivo je bilo to predstavljanje snemanja Jezusovega telesa s križa, to se ne dá popisati. Od zgoraj je bilo sv. telo v pertu počasi in polagoma doli spuščano, in Jožef iz Arimateje je položil sv. telo Gospodovo v naročje žalostne Matere Sin Božji leži mertev v maternem naročju. Mertev je On, ki je njeno življenje; merzel je, ki je njeno serce z ljubeznijo v nemal.

Kar se je v kratkem času zamoglo storiti, da bi sv. telo za pokop pripravili, zgodi se; z dragimi mazili in dišavami ga pomazilijo. Jožef iz Arimateje in Nikodem sta vzela Jezusovo telo z naročja in ga zavila v tančico z dušavami vred, kakor je bila pri judih šega pokopavati. Sv. Janez, Nikodem, Jožef Arimatejec in še eden zmed pričujočih so nesli sv. telo. Za sv. telesom so šle Marija, Jezusova Mat, in druge pobožne žene. Počasi so šli, tiho, zamišljeni, žalostni. Mislil sem si, pač ni nikoli nobena mati svojega sina s tako žalostjo k grobu spremljala, kakor Marija. Zdaj so žalujoči prišli do groba. Bil je pa vert na tistem kraju, kjer je bil križan, in na vertu nov grob, v kterega še nihče ni bil položen. Položé tedaj sv. telo v grob, ki mu je bil za počivališče namenjen. Marija je še enkrat, zadnjikrat pogledala na mertvega Sina; zadnjikrat z obličja vzdigne mertvaški pert, vidi zatistjene oči, blede obličje, rane, ki so mu jih hudobneži naredili; zadnjikrat poklekne in moli pred telesom, s kterim je božja natura zedinjena. Z Marijno žalostjo se ne more nobena žalost meriti; njeni žalosti ni enake; zakaj Njemu, ki je smert ga ji uzela, ni enakega. Jezusa v grob položé. Take pogrebne procesije, kakor se je nekda na Kalvariji opravljala, še nikoli ni bilo, in je tudi ne bo. Res, le malo jih je bilo, ki so ga do groba spremili, le malo jih je pričujočih bilo, ki so mu poslednjo čast skazali; — pa bilo je brez števila angelov, ki so ga do groba spremili — ko sta Jožef in Nikodem zavalila kamen k durim groba, ki je bil nov iz skale izsekan. Razšle so se bogoljubne žene, ki so stale z žalostnim srcem grobu nasproti, in so gledale, kam in kako je bilo položeno Jezusovo telo.

Farizeji in njih tovarši so bili zdaj veseli, češ, da so Jezusa s poti spravili; pa spomnili so se prerokovanja Jezusovega, po kterem bi imel tretji dan od smerti vstati. Ta misel jim dela nepokoj. — Slišali smo jih pogovarjati se, rekoč: „Kaj bo, če učenci Jezusovi pridejo, njegovo truplo iz groba vzamejo, in ga pokopljejo na drugo mesto? Gotovo bi potem prazni grob kazali ljudem, rekoč: Vstal je!“ Zatoraj so hiteli pred palačo deželnega oblastnika Pilata, in stopivši pred njega mu rekó: „Gospod, spomnili smo se, da je ta zapeljivec, ko je še živ bil, rekel: Čez tri dni bom vstal! Ukaži toraj grob obvarovati do tretjega dne, da kje ne pridejo njegovi učenci in ga ne ukradejo, in ne rekó ljudstvu: Od mertvih je vstal, in poslednja zmota bo hujši od perve!“ Pilat jim nekako nejevoljno odgovori (kajti vest ga je pekla, da je nedolžnega Jezusa v smert obsodil) in pravi: „Imate stražo, pojdite, obvarujte, kakor veste.“ Oni pa so šli, so grob obdali z varhi, in kamen zapečatili. Varhi tedaj so pred grobom čuli, ter skerbno varovali. Zagrinjalo je padlo — in godba je žalostinke igrati pričela. (Dalje sledi.)

Iz Šmarjete. Duhovne vaje, ktere so imeli čč. oo. lazaristi Janez Kukovič, superijor v Ljubljani, Fr. Janšovec in Janez Macur, od sv. Jožefa pri Celji, čast in

hvala Bogu! so prav srečno bile končane. Bog vsega-mogočni poverni veliki trud ljubeznjivim in toliko vnetim oo. lazaristom!

Pustni dan smo sklenili; in precej drugi dan so se podali čč. gg. misijonarji na Trebelno, kjer so imeli 14 dni sv. misijon. Le Bogu je znano, koliko dobrega so v tem sv. misijonu storili. Do 5000 sv. Obhajil je bilo na Trebelnem, ker tudi mnogo ljudi iz sosednjih fará se je sv. misijona vdeležilo.

Povsod je bilo obilno spovednikov, ker so sosednji gospodje radi na pomoč prihiteli.

Bog daj svoj mogočni blagoslov na prošnjo naše ljube Gospé presv. Serca in na prošnjo sv. Jožefa, spoštljivega častivca presv. Serca.

Z Gorenjskega. (*O bolgarskih ciborjih in tabernakeljnih.*) Ko sem razglasil vlašsko jesen prošnjo o nabiri milodarov na pomoč zedinjenim Bolgarom za toliko potrebne ciborje in tabernakeljne, nisem samo upal, ampak po storjenih skušnjah bil sem popolnoma prepričan, da bodo potrebni denar prav gotovo zložili Slovenci, ki sploh goreče časté presv. Rešnje Telo, ter so pri vsem svojem siromaštvu za pogumnimi in darežljivimi Francozi menda naj bolj vneti za misijone med neverniki. To prepričanje me ni prevarilo, ker za nabrane darove se je oskerbelo več in lepših reči, kakor je bilo namenjeno s početka, to je: 17 ciborjev, 5 kelihov (med njimi 1 pripraven za bolgarski [vstočno slovenski] obred), 2 kadilnici in 17 tabernakeljnov. Razun 2 darovanih kelihov, 1 ciborija, 1 kadilnice in 1 tabernakeljna (kar je bilo popravljeno, presrebreno in prezlačeno) je vse drugo čisto novo delo. Stroški za voznino tje do Adrianopolja bodo čisto poplačani in poverhu dobí ondodna misijonska tiskarna še okoli 100 goldinarjev v denarju, da si laglje oskerbí vlitih svetih podobíc za tiskanje in olepšanje bolgarskih knjig; pri vsem tem bodo doletéle po želji nekterih dobrotnikov tudi Bosno nektare drobtine.

Drug teden bosta šla na pot dva zaboja skozi Terst v Dedeagač in od ondod v Adrianopolje, ter upam, da bodo prejele misijonske postaje za-nje namenjene reči že „za pirhe“ (tam letos en teden kasneje od naših), kterih se bodo gotovo močno radovali. Naročil bom gg. misijonarjem, da bodo dobri in priprosti Bolgari povsod molili za slovenske svoje dobrotnike, prave po-bratine po kervi in ve.i.

Poslednjič dostavljam še to: Bog plati vsim nabi-ralcem darov, prav posebno slav. vredništvu „Zg. Danice“, pn. gg. stolnemu kanoniku P. Urhu in župniku sv. Jakopa v Ljubljani Jan. Rozmanu, pa vsim, če tudi samo Bogu znanim pospeševalcem tega dobrega dela: darovalcem in dobrotnikom naj pa Bog vžgè in pomnoži ljubezen in gorečnost do preav. K. Telesa; naj jih obdaruje z raznimi blagri, dušnimi in telesnimi, in posled-njič naj jim za spodobne tabernakeljne olepša sedeže tam v večnosti; Slovincem naj Bog zavolj tolike do brodelnosti ohrani živo vero za vse dalje pozne čase, pa naj tudi zedini z nami ločene naše brate!

Val. Lah.

Na visokem Gorenjskem, 27. sušca. Koliko si že, ljuba „Danica“, prinašala člankov zoper kužljivo žganje-pijo, in koliko nesrečnih izgledov pred oči stavila, ki izvirajo iz te hude strasti; pa vkljub vsim opominom, svaritvam in popisovanjem toliko nesreč, ki pijance za-devajo, se ta huda strast posebno pri mladini zmiraj hujše vkoreninja, tu in tam žalostne nasledke popuša.

V soseski R. je še le okoli 24 lét star fant, edini sin že piletnih starišev, na večer pred sv. Jožefom hotel počastiti oštirja Jožefa. Zunaj hiše, ko je bil pijan, za-smodi zvečer en dinamit-patron, ki ga je v levi roki

deržal; patron se derznemu fantu hitro v roki vname in mu vso dlan osmоди, dva perata prav odterga, druge pa mu poklicani zdravnik pri prvih členih poreže.

Kaj bo nesrečnež zdaj počel, kaj bo z očetom in materjo, ki sta že priletla? Pa take dogodbe ne spametvajo derzne mladine. Taka razuzdanost je že pred tremi leti zasmodila dinamit na sv. velikonoč zjutraj, da so se pri treh hišah v okolici vse okna zdrobile.

Pred sv. Miklavžem zvečer je šel pošten mlad mož s svojo ženo svaka obiskat, in ko pozneje domú gresta in ona nese otroka v naročju, priteče pijan fant in udari kar na lepem moža po glavi, da mu je pol ušesa odbil, ter so mu ga mógli prišivati. Tudi razsajanje ponočno je neznansko.

Naj bi vendar oštirji bili bolj vestni, in naj bi bolj na Božjo postavo kot na dobiček gledali, in srenjski župani naj bi bolj čuli na pivnice, da bi bile o pravem času že zaperte, ne pa vso noč, kakor jame razbojnikov, odperte.

O koliko si taki brezvestni oštirji na vest nakopljajo, in kolikošen odgovor jih čaka pri Božji sodbi, kakor tudi župane, ako to svojo dolžnost zanemarijo! Koliko se je že pisarilo in govorilo od davka, ki se ima na žganje naložiti! Kdaj bo že kaj? Naj bi vlada tudi na to pazila, da bi se iz ljubega kruha strupene pijače ne kuhale.

Prijatelj ljube treznosti.

Zmagoslavje katoličanstva v Ameriki. Bolj primérno, kakor s tem napisom, blezo ne moremo zaznamnjati obsega naslednjega preizverstnega dopisa našega rojaka prečast. misijonarja gosp. J. Trobica iz Amerike. Kdor nad tem dvomi, naj bere:

Hv. b. J. K.!

Wabasha, Minn., 1. sušca 1881.

Dovolite sprejeti letno naročnino za „Zgodnjo Danico“, kar ostane, pa za dijaško kuhinjo obrnite. „Danica“ prav v redu prihaja, in vselej je dobro došla! Škoda, da so časniki na Kranjskem tako slabo podpirani, da morajo vedno majhni ostati. Tukaj v Ameriki je drugač v tej zadevi; vsaki kmet ima svoj časnik, nekteri še po več; vsaki katoličan si omisli zraven politiškega časnika tudi katoliški list. Akoravno katoliški časniki niso tako dobro podpirani, kakor drugi, imajo vendar dovolj naročnikov, da večji del prav dobro izhajajo in so sploh prav veliki. Tako ima n. pr. Baltimorski katoliški list okoli 30 tisoč naročnikov, „Sirotiški prijatelj“ (Waisenfreund), ki v Kolumbiji izhaja, jih ima tudi čez 30 tisoč itd.; angleški časniki pa nekteri še po več.

Je pa tudi potrebno, da se katoliško časništvo dobro podpira, da odbijejo pogoste napade protestantov in nevérnikov. Zdaj je zopet malo bolj mirno, ali pred volitvijo predsednika zedinjenih držav (zadnjo jesen) so pa grozovito hujskali zoper katoličane. Vse laži in obrekovanja, ki jih je protestanstvo v tri sto letih zleglo, so zopet pogrevali in Amerikanom na mizo dajali, tako, da so se celó protestantje take hrane prenajedli in naveličali. Nekteri so vpili: zdaj, zdaj bo papež prišel v Ameriko in republike bo konec; drugi so dokazovali, da katoličani so sovražniki republikanskih vstav, deržavnih šol itd.; drugi zopet, da katoličani nimajo nobene ljubezni do te dežele in vlade, ker njih vladar je v Rimu. Nekteri so z vso resnobo svarili ljudstvo, da je preveč lahkomišljeno in brezskerbno, češ, da ne vidi nevarnosti, ki deželi proti. Glejte, so vpili, koliko mnihov, da, celó jezuitov iz Evrope sem prihaja, in nihče se zoper to ne vzdigne; gade v svoje gnezdo spuščamo in ako nam bodo v prihodnje nadlego napravljali, je pri nas vzrok, sami smo krivi, ker v pravem času take

nevarnosti ne odvernemo. Ako jezuite in druge mnihe celó po katoliških deželah preganjajo, so kričali, ni li to gotovo znamenje, da so nevarni? Deržimo tedaj skupaj vsi, ki imamo kaj amerikkanskega duha, pokažimo pri volitvah, da Rim nima v Ameriki nič opraviti! itd. Tako so vpili po časnikih, v očitnih govorih in po protestanških cerkvah.

Res nismo vedili popred, da smo mi katoličani tako močni. Deset milijonov nas je proti 40 milijonom protestantov, judov in nevérnikov, ki se vsi pred nami tresejo. Mnogo protestantov vse to verjame, kakor bi v sv. pismu stalo, mnogo se jih pa takim šopiranjem smeja, ker dobro vedó, kaj je vzrok hujskanja. Ko bi katoličani republikani bili in ne demokrati, bi se pač malo zoper nje govorilo in pisalo.

Demokrati bi bili prav lahko zadnjega predsednika zvolili, pa so se začeli med seboj kavšati in zajec jim je med tem časom ušel. Mesto novi Jork je bilo naj več tega krivo. Volili so namreč ravno takrat tudi mestnega župana. Dva kandidata so imenovali, eden je bil katoličan, drugi pa protestant. Ko to protestanški demokrati vidijo, obljubijo republikanom, da hočejo z njimi republikanskega predsednika voliti, ako bodo vsi novo-jorški republikani za protestanškega župana glasovali. To bi bila sramota, so vpili, da bi katoličan glavno amerikkansko mesto vladal. Grant, ki je bil pred 4 leti predsednik zedinjenih držav, pride v novi Jork, češ, da bi mesto velike nesreče in sramote obvaroval. Govoril je v več krajih velikanskega mesta, povsod je imel na tisoče poslušavcev, ki jih je s katoličanstvom strašil. Pripeljal je seboj tudi svojega metodistovskega pridigarja, ki je po protestantovskih cerkvah zoper katoličane lagal, kakor nekda Luther, Melanhton itd. Tudi drugi protestanški pridigarji so vse storili, kar je bilo v njih moči, da bi mesto te sramote rešili: katoliškega župana zvoliti; se vé, plačani so bili dobro in tudi so bolj izurjeni v politiki, laganji in obrekovanji, kakor pa v bogoslovji.

Časniki so tudi razsajali, da je bilo groza; celó „Herald“, naj bolj slovit in razširjeni časnik, se je dal podkupiti in prinesel je ravno pred volitvo strupen članek zoper katoličane, kateri so ga močno podpirali, ker jim je bil popred vedno prijazen. Posebno so ljudi strašili, da, ako katoliškega župana zvolijo, bodo novo-jorške deržavne šole koj v katoliške spremenjene, katoliški duhovni, mnihi, nune itd. bodo v njih gospodovali. Storili so vse, kar se je s peklensko močjo doveršiti zamoglo. Pa glej — nasledek: Novi Jork zvoli katoliškega župana; tisti pridigarji in vredniki se sramujejo in molčé, „Herald“ je zarad tistega enega članka 50 tisoč katoliških naročnikov v enem tednu zgubil, in akoravno se zdaj hlina, liže in izgovarja, mu vse nič ne pomaga. Taki značaj novo-jorških katoličanov je kaj vreden, in res boljše bi nesramnega, podkupljenega obrekovavca kaznovati ne mogli, ker Amerikan je v žepu naj bolj občutljiv.

Častiti starček in mnogo znani misijonar Veninger se je takoj oglasil, ter Amerikanom resnico prav po domače povedal. Dokazal je, kako gerdo obrekovanje na katoličane mečejo in sicer po krivici. Katoličani niso ptujci, imajo več pravice v Ameriki, kakor protestantje. Katoličan je deželo najdel, po katoličanu je bila imenovana, katoličani so bili prvi, ki so v Marilandu prostost vsim dovolili, ko so puritani vse drugovérce preganjali; katoličani so se za neodvisnost bojevali; katoliški misijonarji so Indijane mirili in olikovali; katoličani večji del amerikkansko zemljo obdelujejo in že pred tisoč leti so bili katoliški škofje v Grönland-u. Tako, pravijo misijonar, nam ni treba Vam se uklanjati, kakor hlapci svojim gospodarjem; mi imamo enake pravice z

vami, pa ne od Vas, ker sami smo se za-nje bojevali in potegovali. Pravite, da smo katoličani sovražniki republikanskih vstáv; to je laž, ker naj več republik je katoliških po svetu.

Gosp. Veninger so star general katoliške Cerkve v Ameriki; pa se še čversto vojskujejo za katoliško reč. Amerikan Thompson, pomorski minister, je pred nekaj časom izdal veliko knjigo zoper katoličane, ter dokazoval, kako nevarni naši republiko so nauki katoliške Cerkve. Kmalo se oglasi zopet Veninger s precej obširno knjigo z naslovom „Reply to Thomson“ (Odgovor Thomsonu), v kateri je učeni mož dokazal, da ves strah pred katoličani in njih vero so le prazne sanje. Tako je zdelal imenitnega ministra, da ga je bilo kar sram in rekel je nekemu prijatelju, da bi ne bil nikoli svoje knjige izdal, ko bi bil vedil, da ga bo star jezuit tako uničil. Svojo knjigo „Reply“ je g. Veninger poslal predsedniku, vsem poslancem in drugim imenitnim vrstnikom v Vašington. Vse je bralo to izvrstno delo, tako, da je v 20 dneh doživelo že peti natis. Naj bolj razširjeni protestanski list je Thompsonu dal svet, da naj pri svojih kopitih ostane in bogoslovje pri miru pusti.

Tudi zoper Ingersola, ki svojo nevero po Ameriki trosi, je sloviti misijonar izvrstno odgovoril, ter mu dokazal, kako nespametno je vse, kar blodi, da nima nobene logike in sam ne razume, kar žlobodí. Stavke za stavkom je djál na rešeto, ter tako presijal, da nazadnje nič ni ostalo, s čemur bi se nevéni Ingersol mogel bahati.

Naša sreča je, da imamo veliko število učenih, serčnih móz v Ameriki, ki napade zvutih sovražnikov pogumno odbijajo. Posebno imamo nekaj jako učenih škofov, ki v govorih in spisih katoliško vero razširjajo. Tudi med duhovni in celó med neduhovni so nekateri izvrstni pisavci in govorniki, ki se za katoliško reč borijo. Vsak čas kaka nova knjiga na svetlo pride, ki dokazuje protestantom, kako so na krivo pot zašli, in naj se nazaj podajo k sveti materi katoliški Cerkvi. Ravno so škof v Bufali, Štefan Ryan, izdali izvrstno knjigo, ki dokazuje po neoveržljivih virih, da angliški episkopanci nimajo škofov in duhovnov, ker prvi škof njih krivoverske cerkve ni bil prav posvečen, in česar sam ni imel, toraj tudi drugim ni mogel dati. Knjiga obsega 277 strani. Pred par leti je Baltimorski škof Gibono izdal knjigo z naslovom: „The faith of our fathers — Vera naših očetov“, ki je kaj veliko protestantov pripeljala v katoliško Cerkev, tako, da je neki imeniten protestanški pridigar rekel, da ta knjiga je protestanstvu več škodovala, kakor vse druge katoliške knjige skupaj. Ni dolgo, kar je učen protestanški pridigar to knjigo spodbiti hotel z drugo knjigo, imenovano „The faith of our forefathers — Vera naših predočetov (prededov)“, v kateri je dokazati skušal, da katoliška vera dandanes ni taka, kakor je bila v začetku, da se protestantje bolj po apostolski veri ravnaajo itd.

Komaj je bila ta knjiga malo znana, kar neki jezuit izdál odgovor na-njo z naslovom: „The true faith of our fore fathers — Prava vera naših predočetov.“ Ta knjiga je še bolj izvrstna, kakor prva, zgoraj omenjena. Kadar jih zdaj protestantje berejo, oboje, ali pa vse tri primérjajo, ter lahko razvidijo, kako lažnjive so zmote, ki jih krivi preroki učé.

(Konec sledí.)

Kratkovidnost pri šolski mladini.

Skoraj bode vse mlado kratkovidno, berlavo in kermežljivo — nekaj iz resnične slabosti, nekaj pa iz

nečimernosti. Nič ni bolj žalostnega in nespodobnega, kakor če že mlad človek, že celó včasí otročaj, komate in sedla natika na oči, — in nič ni bolj ostudnega, kakor če to počenja iz nečimernosti, češ: to je „nobel“, to je moško! Da je osedlano oko, oko v kurniku — nobel stvar, to naj verjame, kdor ima kus za to! Nekteri divjaki prebadajo nosnice ali celó ustnice, da kako železo ali kaj enacega na nos ali pa na šobe obesijo; o nobenih divjakih pa nisem čital, da bi na zdrave oči kake blišala, slepila nastavljali ter tako kvarili naj lepši dar dobrotljivega Stvarnika. Zato pa divjaki imajo silo bistro oči, prav daleč vidijo in reči razločijo. Pogledj pa mnoge olikance in olikanke: marsikteri bi raji žljíčník obesil na oči, kakor pa da bi hodil s prostimi in naravnimi očmi! Zato pa so tudi zgodaj kaznovani, da nič bolje ne vidijo kakor kura v mraku.

Pa pustimo nečimerne bébe in pogledjmo terpine, ki si po nesreči natepejo kratkovidnost, ali so že po natori taki. Na shodu prirodznancev in zdravnikov v Gdanskem, kakor piše „Herv. Učitelj“, je profesor dr. H. Cohn iz Vratislave govoril o kratkovidnosti in razodel je naslednje skušnje: 1. Pri otrocih po selaskih (vaških) šolah se ne razodeva kratkovidnost, ampak le pri otrocih po mestih, in pa zlasti na gimnazijah. 2. V teh napravah se množi kratkovidnost v vsakem višjem razredu. 3. Kratkovidnost prihaja toliko večí, kolikor delj časa učenec hodi v šolo. (Teda pridno skerbé za berlavi zarod tudi tisti, kateri tiše, da naj mladina kako tretjino svojih živih dni v šolah presedi in prečepí.)

Predložil je profesor skupšini štatistiške izkaze, iz katerih se je vidilo, da na Tubínškem semenišu je bilo od 138 dijakov 81 kratkovidnih. Lepa sreča in blagor! On meni, da prvi vzrok te bolezni je nevkretno deržanje glave pri branji in pisanji. Opazovalo se je boje tudi, da je manj berlave mladine po šolah, iz katerih so odprali škerlaste tablice, češ, da otroci, ki na take tablice pišejo, morajo glavo blizo njih deržati (?). Tudi pravijo, da végasto, krivo pisanje zahteva, da se tudi glava krivo derži in s tim berlavost pospešuje; zato da je želeti, naj se vstanovi stoječe pisanje. Tudi risanje po nekakem pikanji, stigmatično risanje, je nekje očém zelo kodljivo in ona družba meni, da pred 9 letom bi mladina ne smela risati. Razun tega naj se dijakom manj ko je moč nalóg daje na dom in po dveh urah nauka naj se dopusti odlog, ker dolgo natezanje mladeži je navadni vir, da se tako pošastno razširja berlavost. Tako omenjeni shod. Koliko je na tem resnice, tega razločevati ni naša reč. Prav posebno koristno gotovo ni za mladinski pogled, ako po novih zistemah po 3—5 ur mladina neprenehoma čepí po ječah, vmes med uro in uro pa s skakanjem in udrihanjem gosto meglo prahú napravi, ki ga potem zopet celo uro oči in pljuča pijejo in serkajo. Pa se vé, v cerkvi ali pri procesijah na dobrem zraku biti je novi éri veliko bolj nevarno, kakor pa omenjene okolišine!?

Skušeni možje pravijo, da prizanašanje oziroma na oči in vaje v daljnogledanji dostikrat veliko pripomorejo zoper kratkogled.

Kako pa je včasí dobro, ako si mlad človek blazih očesic ni pokvaril s kakimi „šteherji“ in očjali, naj priča naslednja dogodbica, ki jo je nedavno prinesel izvrstni Fišerjev listič. *)

Ni prav davno, kar se je spomina vredna, pa resnična dogodka zveršila v neki vasi. Živela je tam ubožna bogoljubna vdova, ki je bila v veliko revšino zašla po nesrečah in po hudih okolišinah časa. Zarad kaci dvajset goldinarjev dolga ji je neusmiljen človek

*) „Für Auge und Herz“, Wien. Verlag F. Eipeldauer u. Comp.

imel zarubiti in odpeljati kravico, ki je bila nji in otrokom skoraj edini vir živeža.

V hudi zadregi se mati z gorečo molitvijo obrne k Bogu za pomoč in otenje. — In glej! kar neprevi- doma puhne v izbico na pol odrašeni sin in pomoli ma- teri dva rumena denara, ki ju je ravnokar na vertu našel. Že davno namreč je kert na vertu ril — zdaj tu, zdaj tam. Sin mu je šel po sledi in zato je bil zdaj na vertu. In zdaj zagleda kertino, ktero je bil kert iz- pabil, in na kupu rumena denarca iz lame (pleha), kakor je mislil. Pričujoči v sobi so pa spoznali, da to sta lepa polna cekina.

Neutegoma hité na vert, išejo po kertini dalje in najdejo v vsem skupaj 12 dobro ohranjenih zlatih de- narov iz 16. in 17. stoletja.

Skopuh zdaj ni kravice odgnal, pa bilo je tudi sicer družinici pomagano. Vsi so Boga hvalili, ki je tako neprevi- doma pomagal na materino molitev.

Mene pa mika še pristaviti, da pridni sin je naj berže imel naravno bistro oko, ki je denarce zagledalo. Z našemljenim in skaženim očesom bi ne mara še ker- tine ne bil vidil.

Pa pustimo telesno kratkovidnost, in naj smém dijakom dati vprašanja: 1. Kdo je po duhovno kratko- viden? 2. Ktera kratkovidnost je bolj škodljiva in ne- varna, telesna ali dušna? 3. Kako bi se dala dušna kratkovidnost ozdraviti? — Ako kak dijak to nalogo prav primérno in dobro reši, dobí nekaj za „pirhe“.

Razgled po svetu.

Dunaj. Dovoljenje za pobiranje davkov na 2 mesca je sprejeto v zbornici s precejšno večino glasov. — Zdaj so obravnave o zemljiškem davku. — Gosp. Obreza je izročil zbornici načrt za borzne davke, po katerem bi država dobivala po 20 milijonov več na leto.

Cesarovič Rudolf se je srečno prepeljal iz Egipta v Palestino.

Rumunija je svojega dosedanjega kneza Karola oklicala za kralja. Rumunija je tedaj kraljestvo. Misli se, da v kratkem bode tudi serbski narod ravno tako svojega kneza razglasil za kralja; sei poskušali so Serbi to že l. 1876, ko so se pod generalom Černajevom voj- skovali zoper Turka.

V **Karpinetu** na spodnjem Laškem je 24. t. m. umerl grof Janez K. Pečči, stareji brat Njih Svetosti Leona XIII. Previden s ss. zakramenti je imel na smertni postelji med drugimi tolažnika svojega brata, kardinala Jožefa Pečči-a. Jan. Pečči, rojen l. 1862, je v svojem dolgem življenji z veliko spretnostjo in vestnostjo oprav- ljal imenitne očitne službe, bil je mnogozaslužen in vsim priljubljen gospod. Bog mu daj večni mir.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

4. mal. travna. S. Izidor. — 5. S. Vincencij Fer. — 6. S. Celestin papež. — 7. S. Epifanij. — 8. Marija sedem žalost. — 9. Marija Kleofa. — 10. Šesta postna ali cvetna nedelja.

Zahvale:

Št. 1. Matija T. bil je jako nevarno bolan šest mescev, zdravniki in duhovni so mu že prisodili smert, — tudi nekaj zavoljo starosti. Rodovina ga je priporo-

čila v molitev v „Danici“, opravili so večkrat 9dnev- nico v čast sv. Jožefa in Marije N. lj. Gospé za njega. In zdaj je že toliko ozdravel, da lahko v cerkev hodi. Sam je do mene prišel mi povedat, da le samo Marija in sv. Jožef sta mu zdravje sprosila pri Bogu. Veselja se je zjokal, in me goreče prosil, naj mu pišem v „Da- nico“ očitno zahvalo vsim bratom in sestram za molitev k Mariji N. lj. G. presv. Serca in sv. Jožefu za prejeto zdravje. Nadalje še prosi molitve za popolno zdravje.

V Zrečah, 6. sušca 1881.

Jože Kovač.

Št. 2. Bil sem na levem očesu hudo bolan, ter že v nevarnosti pogled zgubiti; celó zdravnik je rekel, da bo mógel oko rezati. Silno sem se tega bal, začel sem z velikim zaupanjem opravljati devetdnevnicu v čast Mariji N. lj. Gospej in sv. Jožefu, svojemu patronu. Priporočil sem se družbi v molitev, obljubil uslišanje očitno po „Danici“ razglasiti. — Pomagano mi je bilo: oko je zdaj zdravo. Bodita češena in hvaljena, N. lj. G. in sv. Jožef, moj patron, za prejeto zdravje! Bog plačaj tudi vsi bratovski za goreče zdihljeje!

V Zrečah, 6. sušca 1881.

Jože Kovač.

Št. 3. Zastonj sem iskala pri zdravnikih pomoči v dolgi svoji bolezni; obrnem se k presv. Sercu Jezusa in Marije in k sv. Jožefu, opravila sem devetdnevnicu in obljubila, če bom ozdravela, bom dala razglasiti. Bila sem uslišana: bodi večna čast in hvala presv. Sercu Je- zusovemu, vedno češenje Mariji prečisti Devici in sv. Jožefu!

V Teržiču, 16. sušca 1881.

M. S.

Št. 4. Hvala Bogu, N. lj. G. in sv. Jožefu, ker veselo naznanjamo, da so se nam ozdravili mati, ki se jim je jelo boljšati, ko se je začela molitev k N. lj. G. in sv. Jožefu.

Z Dolenjskega.

Družina P.

Št. 5. Bila sem v veliki nevarnosti zgubiti ljubi vid oči. Obernila sem se toraj k N. lj. G. presv. Serca in k sv. Luciji, in prosila sem več oséb, da so z menoj molile; priporočila sem se bila tudi v „Danici“ vsim udom v molitev. In zdaj, hvala Bogu! že precej boljše vidim, in upam, da bom še bolje. Toraj čast in hvala Naši ljubi Gospej in sv. Luciji!

Iz Notranjskega, 20. sušca 1881.

N. K.

Št. 6. Žena, ki je dolgo imela razpertijo s svojim možem, je uslišana na priprošujo N. lj. G. presv. Serca, ter se s tem očitno zahvali Mariji, kakor je obljubila. Z Dolenjskega.

V molitev priporočeni:

Neka cela fara, posebno terdovratni grešniki; nad vse pa neko gnjezdo 10 hudobnih ljudi. — Neka de- želska zadeva, naj bi se obračala po poti pravice in resnice. — Bolna žena se priporočuje v drugo, da bi na prošnjo N. lj. G. presv. Serca ozdravela, ako je nje duši k zveličanju. — Bolna za zdravje. — Neka gospa na smertni postelji, priporočena od svoje hčerke, da bi se ji zboljšalo, če je Božja volja. — Nekdo v dušnih potrebah. — Posebno goreče v molitev se priporoča mladeneč v zelo važnih rečeh, ter prosi, da bi skupno zanj molili k N. lj. G. in sv. Jožefu. Če bode uslišan, hoče dati kaj v dar za misijone in zahvala se naznani. — Hudo bolan. — Več farmanov in bližnjih sorodnikov priporočuje dušni pastir. — Več prostomišljakov za spre- obernjenje in dobro opravljenje velikonočne spovedi. — Oseba v velikih težavah, zlasti zavolj krivičnega sovra- štva, priporočena za pomoč Bogu na prošnje N. lj. G. in sv. Jožefa. — Žena priporoča sebe, moža pijanca,

igravca itd. N. lj. G. in sv. Jožefu za spreobrnjenje in za hišni mir.

Zlate zerna za vsaki dan mesca.

4. mal. travna. V skušnjavi pokažemo, če smo za kaj, ali za nič.

5. Dosti nečednih reči je pod soncem; ena naj bolj nečednih je nehvaležnost.

6. Dober namen spreminja vse dobre dela v zlato; brez dobrega namena so z naj večim trudom storjene dela pred Bogom prah in blato.

7. Sveto Obhajilo je sveti raj na zemlji.

8. Smert ni kaj hudega, ampak nesrečna smert — to je hudo.

9. Velikrat so tvoji naj večji dobrotniki tisti, ki te zatirajo in ponižujejo.

10. Greh, ki ga ljubiš, ti dela tukaj naj grenkejši terpljenje; tamkaj pa ti pripravlja večno terpljenje. Kje tedaj imaš pamet, ako v grehu živiš?

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. V Alojzijanski kapeli ste pretekli teden konferenciji Vincencijeve družbe imele kratke duhovne vaje za velikonočno spoved, kakor vsako leto. Izverstne govore je o jutrih in večerih imel sloveči lazarist P. Woppe. V nedeljo je bilo skupno sv. Obhajilo v hiralnici sv. Jožefa. Škoda, da tako ginljivih govorov o blagi dolžnosti milošnjo skazovati itd. ne slišijo marsikteri premožni ali celo bogati meščani; ubogim bi se potlej gotovo precej bolje godilo, zlasti pa bi velikonočno Obhajilo marsikteri opravil, ki tako morebiti živi brez Boga in brez duhovnega tolažila — v prežalostni otožnosti. Kdor si pa tu ni pomagal, naj si pomaga v družih prilikah, katerih se ne manjka, da svojo veliko keršansko dolžnost spolni.

V ljubljanskem uršulinskem samostanu je 27. t. m. zvečer ob 7 umerla čast. M. Ignacija grofnja Engels-haus, stara 70 let, poprej spretna učenica, zlasti v ročnih delih, poslednjič prefekta. Bila je čez 52 let v redu. Pokopana je bila 29. sušca zvečer ob 6. Bog ji daj večni mir!

V katoliški bukvarni ste viditi dve prav lični oljnati podobi, to je, dve postaji križevega pota, ki je v delu in namenjen za cerkev v Češnjicah. Izdeluje se križev pot po podobah Führichovih, kakor so v „Kalvariji“ milgsp. prošta Zupana. Naročitev je oskerbela bukvarna. Cena, kacic 350 gl. vsi štacijoni, (brez okvirov) gotovo ni velika. Kaj več bi se dalo reči, kadar bode delo zveršeno.

Gosp. Jak. Smolej, ljubljanski gimnaz. vodja, je namesto dr. Ziendlerja postal deželni šolski nadzornik.

Če. oo. frančiškani v Kamniku, kar se za gotovo sliši, ohranijo šolske pravice, ktere so jim liberalci hotli vzeti.

† V Vavtvasi je umerl ondotni župnik in zlato-mašnik Gašpar Martinec, rojen v Stranjah 4. rožn. 1801, posvečen 20. vel. serp. 1830. R. I. P.

Preč. g. Jožef Hočevlar, župnik na Igu itd., je postal kanonik v Novem mestu.

Ne veš, kje in kdaj te smert zasači. V kanonirski kosarni v Gorici, kakor piše „Eco“, je te dni ubozega vojaka zeka konjska para tako silovito butila s kopit-m na persi, da je tisti trenutek dušo izdihnil. Revez vojak se je v treh mesecih imel vrniti domu v svojo družino. — Res žalostna dogodba, posebno ako se po-

misli, kako slabo je mnogo vojakov na tako neprevi-deno smert pripravljenih. „Čujte toraj, ker ne veste ne dneva in ne ure, kdaj Gospod pride!“

V francoskem mestu Nici je pred začetkom igre v kazališu plin dobil dušek, se vnel, vstal strašansko ogenj in do sto ljudi je konec storilo, domačih in tujih. Tako se godi, ako se post spreminja v pust. *Prečast obsojen! Peta* Terpljenje in slava katoliške cerkve. C. gosp. W. Gleson iz Kalifornije je na svitlo dal novo delo: „Terp-ljenje Cerkve“. V njem našteva, da v enem stoletji od 1234 do 1334 je 13.270 udov iz reda sv. Dominika kri prelilo za sv. vero, — od 1500 do 1600 pa 26.000 iz ravno tega reda. L. 1590 je 20.570 jezuitovskih spre-obernjencev doseglo mučeniško krono. Prišteti so oni veliki množici, ktere nihče ni mogel prešteti; oblečeni so v belo oblačilo, palme imajo v rokah in slavo pojejo svojemu Bogu.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Za župnike so prezentirani čč. gg. kaplani: Jakob Lempelj za Ulimije; Miha Pleš-nik za št. Pavel pri Priboldu, in Anton Lacko za Ka-pele pri Radgoni. — Č. g. Valentin Tamše pride za kaplana na Dobovo, in č. g. Gregor Hrastel za kaplana v Pišce — Umerl je č. g. Štefan Unuk, župnik v po-koju. R. I. P.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Prečast. gosp. misijonar Jak. Trobec 6 gl. 44 sld. — Č. g. dr. A. Jeglič 2 gl. — Č. g. Jan. Porenta 1 gl.

Za stradajoče na Notranjskem: Pn. g. sem. vodja in kan. dr. A. Čebašek 6 gl. — Z. Gojzda 1 gl. 50 sld. — Č. g. M. 1 st. dvajs. — (Popravek. Gospá Šupev-čeva 20 gld., ne 10 gld., kakor je zadnjič stalo po po-moti. Vr.)

Za stradajoče v Ternovski fari na Notranjskem: Iz Naklega 13 gl. 10 kr. — A. F. 2 gl. 84 sld. — Ma-rijana Seliškar 1 gl.

Za opravo ubožnih farnih cerkev naše škofije: Iz Toplic 14 gl. — Iz Goričice 45 gl. — Od sv. Helene 8 gl. — Marija Rozman 40 sld. — Frančiška Lovšin 40 sld. — Iz Preserij po č. g. župniku 15 gl. 33 sld.

Koledniku sv. Miklavža (za novo cerkev v Bohinjski Bistrici): Č. g. župnik Andr. Pavlič 3 gl. — Č. g. du-hovni pom. Jan. Šega 2 gl. — Neimen. 50 sld.

Za sv. Očeta: Iz Kroke po čast. g. župniku 12 gl.: „Benedicite, S. Pater!“ — Neimenovan 2 gl.

Za samostan „Marija Zvezda“ v Bosni: Neimen. v čast Jezusove presv. Kervi, sv. Marije in sv. Jožefa 20 gl. in dva zvezčiča podobic.

Za afrikanski misijon: Iz Kamnika po čast. gosp. Bl. Muhovicu 7 gl. 44 sld.

Za bratorščino sv. Leopolda: Iz Kamnika po č. g. Bl. Muhovicu 3 gl.

Za sv. Detinstvo: Od sv. Lenarta po č. g. župn. Prim. Peterlinu 4 gl. 50 sld. — A. F. 2 gld. — Neim. 50 sld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. L.: Beseda zastran popotv. v R. prav primerna in pride precej prihodnjič. — G. Kl.: Vse opravljeno; z ome-njeno knjižico bi mi bilo močno vstreženo; o omenjenem nič glasit. — G. B. na B.: Zastran g. K. prav lepa misel in lahko se zverši, ako, ako...